

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПРАКТИЧНОЇ КУЛЬТУРОЛОГІЇ ТА АРТМЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА АРТМЕНЕДЖМЕНТУ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Ректор
Валерій МАРЧЕНКО
«29» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНФОРМАЦІЯ І СУСПІЛЬСТВО

для здобувачів вищої освіти

Галузь знань	<u>В Культура, мистецтво та гуманітарні науки</u>
Спеціальність	<u>V13 Бібліотечна, інформаційна та архівна справа</u>
Освітній рівень	<u>третій (освітньо-науковий) рівень</u>
Освітньо-наукова програма	<u>Інформаційна, бібліотечна та архівна справа</u>
Вид дисципліни:	<u>обов'язкова</u>

Форма навчання	денна/заочна
Навчальний рік	2025/2026
Кількість кредитів ECTS	<u>3/90</u>
Мова викладання й оцінювання	українська
Форма підсумкового контролю	екзамен

Розробник:

ХІМІЧ Ярослава Олегівна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри артменеджменту та інформаційних технологій

ЗАТВЕРДЖЕНО:

В.о. зав. кафедри артменеджменту

Та інформаційних технологій

Протокол № __ від «__» _____ 2025 р.

_____ Вікторія ДОБРОВОЛЬСЬКА

Погоджено з гарантом освітньо-наукової програми

«Інформаційна, бібліотечна і архівна справа»

Гарант освітньої програми

_____ Віра ЗАГУМЕННА

© Хіміч Я.О., 2025

© НАКККіМ, 2025

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація (опис) навчальної дисципліни (зокрема міждисциплінарні зв'язки).

Навчальна дисципліна «Інформація і суспільство» передбачена ОНП «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» зі спеціальності В13 Бібліотечна, інформаційна та архівна справа третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Відповідно до навчального плану навчальна дисципліна є обов'язковою і вивчається здобувачами вищої освіти на 1 курсі у 1 семестрі. Формою підсумкового контролю є екзамен. Загальна кількість годин – 90 (кредитів ЄКТС – 3).

Денна форма: контактні години: лекційні – 24 год.; модульний контроль – 6 год., для самостійної роботи здобувачів визначено 60 год.

Заочна форма: контактні години: лекційні – 6 год.; модульний контроль – 2 год., для самостійної роботи здобувачів визначено 82 год.

Дисципліна є важливою та базується на гармонійному поєднанні лекційних занять і самостійної роботи здобувачів. Курсом передбачено вивчення змісту та природи феномену «інформація», ролі інформаційних технологій і комунікації в сучасному цифровому суспільстві, характеристиці цифрових трансформацій на рівні суспільства, інформаційних інституцій та особистості.

Навчальна дисципліна «Інформація і суспільство» має зв'язок з такими обов'язковими дисциплінами ОНП, як «Філософія науки», «Інформаційні технології в практиці наукових досліджень», «Підготовка дослідницького проєкту та презентація результатів наукових досліджень», «Бібліотекознавчі та архівознавчі дослідження».

2. Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні у здобувачів ступеня доктора філософії системних теоретичних, методологічних і світоглядних засад дослідження взаємодії інформації та суспільства, розвитку здатності до наукового аналізу інформаційних процесів і трансформацій сучасного соціокультурного середовища, а також формуванні критичного та етично відповідального наукового мислення, необхідного для здійснення оригінальних досліджень у галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

3. Завдання дисципліни:

- оволодіння категорійно-поняттєвим апаратом дисципліни «Інформація і

суспільство» та сучасними теоріями інформаційного й мережевого суспільства;

- формування здатності до системного й критичного аналізу ролі інформації та комунікацій у функціонуванні й розвитку суспільних процесів та соціальних інститутів;
- вивчення закономірностей інформаційних трансформацій сучасного суспільства в умовах цифровізації та глобалізації;
- аналіз інформаційної політики, медіакомунікаційних процесів і механізмів реалізації Цілей сталого розвитку в міжнародному та національному контекстах;
- розвиток умінь критично оцінювати інформаційні джерела, аргументувати наукові положення та формувати обґрунтовані висновки;
- усвідомлення можливостей і обмежень застосування штучного інтелекту та сучасних цифрових технологій у дослідженні соціально-інформаційних процесів;
- формування дотримання принципів академічної доброчесності, інформаційної етики та професійної відповідальності в науковій діяльності.

4. Компетентності, яких набуває аспірант при вивченні дисципліни відповідно до освітньої програми:

Інтегральна компетентність:

Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності в інформаційній, бібліотечній та архівній справі, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в інформаційній, бібліотечній та архівній справі на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК3. Здатність розвивати категорійно-поняттєвий та аналітично-дослідницький апарат, виявляти й обґрунтовувати нові закономірності в інформаційній, бібліотечній та архівній справі.

СК9. Здатність здійснювати науково обґрунтований інформаційний моніторинг і медіааналітику з використанням сучасних методів і цифрових інструментів для дослідження інформаційних процесів, медіакомунікаційного середовища та виявлення актуальних тенденцій у сфері бібліотечної, інформаційної та архівної справи.

5. Програмні результати навчання за дисципліною (РН):

PH1. Створювати передові концептуальні та методологічні знання, планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, реалізовувати інновації з інформаційної, бібліотечної та архівної справи і на межі галузей знань, а також формувати дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні сучасних світових досягнень з відповідного напрямку.

PH2. Висувати і перевіряти гіпотези, необхідні для обґрунтування висновків докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень та моделювання, наявні статистичні дані, використовувати передові концептуальні та методологічні напрацювання для отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

PH4. Розробляти та досліджувати моделі інформаційних та документних систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів в інформаційній, бібліотечній та архівній справі.

PH5. Планувати і виконувати емпіричні та теоретичні дослідження з інформаційної, бібліотечної та архівної справи й дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та методик.

PH6. Розробляти і реалізовувати проекти із вдосконалення процесів створення, розповсюдження, аналітико-синтетичної обробки, акумуляції, зберігання та організації використання документованої інформації.

PH8. Розробляти та реалізовувати проекти, включаючи власні дослідження, що дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику щодо розв'язання значущих проблем в інформаційній, бібліотечній та архівній справі з дотриманням норм академічної та професійної етики і врахуванням соціальних, економічних та правових аспектів.

PH10. Уміти критично мислити, оцінювати та синтезувати інноваційні ідеї в галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

Програма навчальної дисципліни складається з трьох модулів:

Модуль 1. *Теоретико-методологічні засади взаємодії інформації та суспільства*

Модуль 2. *Інформаційні трансформації сучасного суспільства*

Модуль 3. *Інформація, знання і наукове мислення дослідника*

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДЕННА ФОРМА							
№ з/п	Назва розділу, теми	Обсяг роботи студента, годин					
		Разом	з них:				
			лекції	семінарські	практичні	модульний контроль	самостійна робота
Модуль 1. Теоретико-методологічні засади взаємодії інформації та суспільства							
1.1.	Інформація і суспільство як наукова та навчальна дисципліна	6	2			4	
1.2.	Інформація як категорія сучасного наукового знання та соціокультурний ресурс	8	2			6	
1.3.	Теорії інформаційного та мережевого суспільства в контексті розвитку інформаційної, бібліотечної та архівної справи	7	2			5	
1.4.	Інформаційні процеси та соціальні комунікації як об'єкт міждисциплінарних досліджень	7	2			5	
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 1 модуль	30	8		2	20	
Модуль 2. Інформаційні трансформації сучасного суспільства							
2.1.	Цифровізація та трансформація соціальних інститутів	7	2			5	
2.2.	Медіасередовище та формування суспільної свідомості	7	2			5	
2.3.	Інформаційні ресурси, комунікації та інформаційна політика у досягненні Цілей сталого розвитку ООН до 2030 року	7	2			5	
2.4.	Інформаційні ризики, дезінформація та стійкість суспільства	7	2			5	
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 2 модуль	30	8		2	20	
Модуль 3. Інформація, знання і наукове мислення дослідника							
3.1.	Академічна доброчесність і етика наукової діяльності в інформаційній сфері	9	2			7	
3.2.	Критичне мислення як основа аналізу інформації та наукової аргументації	9	2			7	
3.3.	Штучний інтелект у дослідженні та інтерпретації соціально-інформаційних процесів: можливості й обмеження	10	4			6	
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 3 модуль	30	8		2	20	
	РАЗОМ З ДИСЦИПЛІНИ	90	24		6	60	

ЗАОЧНА ФОРМА

№ з/п	Назва розділу, теми	Обсяг роботи студента, годин				
		Разом	з них:			
			лекції	семінарії	практичні	модульний контроль
Модуль 1. Теоретико-методологічні засади взаємодії інформації та суспільства						
1.1.	Інформація і суспільство як наукова та навчальна дисципліна	7	0,5			6,5
1.2.	Інформація як категорія сучасного наукового знання та соціокультурний ресурс	7,5	0,5			7
1.3.	Теорії інформаційного та мережевого суспільства в контексті розвитку інформаційної, бібліотечної та архівної справи	7,5	0,5			7
1.4.	Інформаційні процеси та соціальні комунікації як об'єкт міждисциплінарних досліджень	7,5	0,5			7
	Модульний контроль	0,5			0,5	
	Разом за 1 модуль	30	2		0,5	27,5
Модуль 2. Інформаційні трансформації сучасного суспільства						
2.1.	Цифровізація та трансформація соціальних інститутів	7,5	0,5			7
2.2.	Медіасередовище та формування суспільної свідомості	7,5	0,5			7
2.3.	Інформаційні ресурси, комунікації та інформаційна політика у досягненні Цілей сталого розвитку ООН до 2030 року	6,5	0,5			6
2.4.	Інформаційні ризики, дезінформація та стійкість суспільства	7,5	0,5			7
	Модульний контроль	1			1	
	Разом за 2 модуль	30	2		1	27
Модуль 3. Інформація, знання і наукове мислення дослідника						
3.1.	Академічна доброчесність і етика наукової діяльності в інформаційній сфері	9,5	0,5			9
3.2.	Критичне мислення як основа аналізу інформації та наукової аргументації	10	0,5			9,5
3.3.	Штучний інтелект у дослідженні та інтерпретації соціально-інформаційних процесів: можливості й обмеження	10	1			9
	Модульний контроль	0,5			0,5	
	Разом за 3 модуль	30	2		0,5	27,5
	РАЗОМ З ДИСЦИПЛІНИ	90	6		2	82

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ВЗАЄМОДІЇ ІНФОРМАЦІЇ ТА СУСПІЛЬСТВА

Тема 1.1 ІНФОРМАЦІЯ І СУСПІЛЬСТВО ЯК НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Анотація до лекції 1.1

Лекція на тему «Інформація і суспільство як навчальна дисципліна» присвячена: понятійному апарату за темою; визначенню об'єкту, предмету, мети та завдань курсу «Інформація і суспільство»; огляду основних тем і проблем, що вивчаються у межах дисципліни; ролі інформації в суспільстві; практичного значення спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»; зв'язку курсу зі спорідненими дисциплінами.

У лекції фокусується увага на практичному значенні спеціальності В13 «Бібліотечна, інформаційна та архівна справа». Лекція охоплює питання: як здобувачі можуть застосовувати отримані знання в реальному житті; як стати успішними фахівцями в галузі інформації.

План

1. Визначення поняття «інформація» та її роль у суспільстві.
2. Предмет, мета та завдання курсу «Інформація і суспільство».
3. Огляд основних тем і проблем, що вивчаються в рамках дисципліни «Інформація і суспільство», та практичне значення спеціальності В 13 «Бібліотечна, інформаційна та архівна справа».

Завдання для самостійної роботи до теми 1.1.

1. Підготувати презентацію на тему «Роль інформації у сучасному суспільстві» з використанням актуальних прикладів.
2. Порівняти та проаналізувати підходи до визначення предмету та мети курсу «Інформація і суспільство» з різних джерел.
3. Розробити проект застосування знань з дисципліни «Інформація і суспільство» у професійній діяльності здобувача вищої освіти третього освітньо-наукового рівня зі спеціальності В13 «Бібліотечна, інформаційна та архівна справа».

Література: 2-4, 8, 40-42.

Інтернет-ресурси: 5, 11.

Тема 1.2. ІНФОРМАЦІЯ ЯК КАТЕГОРІЯ СУЧАСНОГО НАУКОВОГО ЗНАННЯ ТА СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ РЕСУРС

Анотація до лекції 1.2.

Лекція спрямована на розкриття поняття інформації в сучасному науковому дискурсі та аналіз основних підходів до її осмислення в різних галузях наукового знання. Розглядається співвідношення понять «інформація», «дані» та «знання», їх значення для процесів наукового пізнання та формування дослідницьких підходів.

Окрема увага приділяється розгляду інформації як соціокультурного ресурсу, що впливає на функціонування суспільства, розвиток комунікаційних процесів і формування суспільної свідомості. Акцентується значення інформації для сучасних соціальних практик та наукових досліджень у галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

План

1. Поняття інформації в сучасному науковому дискурсі: основні підходи та інтерпретації.
2. Інформація, дані та знання: співвідношення понять і їх роль у науковому пізнанні.
3. Інформація як соціокультурний ресурс: функції, цінність та вплив на розвиток суспільства.

Завдання для самостійної роботи до теми 1.2

1. Опрацювати наукові джерела, що висвітлюють різні підходи до трактування поняття «інформація» у філософії, соціальних та інформаційних науках, і підготувати порівняльний огляд основних концепцій.
2. Проаналізувати співвідношення понять «дані», «інформація» та «знання» у контексті сучасних наукових досліджень, визначивши їх значення для формування дослідницької методології.
3. Підготувати коротку аналітичну довідку щодо ролі інформації як соціокультурного ресурсу в сучасному суспільстві (з урахуванням специфіки галузі В13).

Література: 2-4, 5, 8, 33, 35, 48.

Тема 1.3. ТЕОРІЇ ІНФОРМАЦІЙНОГО ТА МЕРЕЖЕВОГО СУСПІЛЬСТВА В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОЇ, БІБЛІОТЕЧНОЇ ТА АРХІВНОЇ СПРАВИ

Анотація до лекції 1.3.

Лекція присвячена аналізу провідних теорій інформаційного та мережевого суспільства як концептуального підґрунтя дослідження сучасних інформаційних процесів. Розглядаються ключові ідеї та положення теорій інформаційного суспільства, мережевого суспільства та суспільства знань, їх еволюція й наукова критика.

Особлива увага зосереджується на можливостях інтерпретації зазначених теорій у контексті розвитку інформаційної, бібліотечної та архівної справи. Аналізується вплив трансформацій суспільства на функції інформаційних інституцій, професійну діяльність фахівців та напрями наукових досліджень у галузі В13.

План

1. Основні теорії інформаційного та мережевого суспільства: становлення та ключові положення.
2. Концепція мережевого суспільства та трансформація соціальних і комунікаційних процесів.
3. Значення теорій інформаційного та мережевого суспільства для розвитку інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

Завдання для самостійної роботи до теми 1.3

1. Опрацювати основні теоретичні джерела з проблематики інформаційного та мережевого суспільства та підготувати аналітичний огляд ключових концепцій.
2. Обрати одну з теорій інформаційного або мережевого суспільства та проаналізувати можливості її застосування до дослідження діяльності бібліотек, архівів або інших інформаційних інституцій.
3. Сформулювати обґрунтовані висновки щодо впливу трансформацій сучасного суспільства на розвиток галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

Література: 1-4, 7, 13, 25, 28, 34, 36.

Тема 1.4. ІНФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ТА СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ ЯК ОБ'ЄКТ МІЖДИСЦИПЛІНАРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Анотація до лекції 1.4.

Лекція присвячена розгляду інформаційних процесів і соціальних комунікацій як складного міждисциплінарного об'єкта наукових досліджень. Аналізуються підходи до вивчення інформаційних процесів у межах соціальних, гуманітарних та інформаційних наук, а також особливості інтеграції методологій у дослідженнях галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

У лекції висвітлюються закономірності функціонування соціальних комунікацій, роль інформаційних потоків у сучасному суспільстві та їх значення для формування наукового знання. Акцентується увага на можливостях міждисциплінарного аналізу для дослідження трансформацій інформаційного

середовища та розвитку інформаційних інституцій.

План

1. Інформаційні процеси та соціальні комунікації як об'єкт наукового пізнання.
2. Міждисциплінарні підходи до дослідження інформаційних процесів і комунікацій.
3. Значення міждисциплінарних досліджень для розвитку інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

Завдання для самостійної роботи до теми 1.4.

1. Опрацювати наукові джерела, що висвітлюють міждисциплінарні підходи до дослідження інформаційних процесів і соціальних комунікацій, та підготувати стислий аналітичний огляд.
2. Проаналізувати приклад міждисциплінарного дослідження у сфері соціальних комунікацій або інформаційної діяльності, визначивши його методологічні особливості.
3. Сформулювати висновки щодо доцільності використання міждисциплінарних підходів у власному дисертаційному дослідженні.

Література: 3, 14, 18, 49.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

Модульний контроль № 1 передбачений у вигляді обов'язкової письмової роботи і складається з 4 питань, які відповідають темам модулю. Питання для розкриття здобувач може обрати сам з переліку питань до самостійної роботи (практичні завдання).

При написанні модульної контрольної здобувач має користуватися усіма можливими каналами пошуку інформації та інформаційними матеріалами, що також буде характеризувати рівень сформованості його інформаційної культури та культури академічної доброчесності.

Критеріями оцінки модульної контрольної роботи є: повнота, правильність та обґрунтованість подачі матеріалу, коректна робота з джерелом (джерелами), чітке розуміння понять, вміння робити власні висновки та узагальнення.

МОДУЛЬ 2. ІНФОРМАЦІЙНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

Тема 2.1. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТА ТРАНСФОРМАЦІЯ СОЦІАЛЬНИХ ІНСТИТУТІВ

Анотація до лекції 2.1

Лекція спрямована на розкриття поняття цифровізації як системного

процесу, що визначає сучасні трансформації соціальних інститутів. У межах теми аналізуються етапи та основні напрями розвитку цифровізації, а також закономірності цифрової трансформації соціальних інститутів у сучасному суспільстві. Окрема увага приділяється трансформації бібліотек, архівів та інформаційних центрів як ключових інституцій інформаційної сфери, зумовленій впровадженням цифрових технологій. Розглядаються професійні виклики та нові компетентності фахівців галузі В13 «Бібліотечна, інформаційна та архівна справа», необхідні для ефективної діяльності в умовах цифрових змін.

План

1. Поняття цифровізації: сутність, етапи та основні напрями розвитку.
2. Цифрова трансформація соціальних інститутів: загальні тенденції та закономірності.
3. Трансформація бібліотек, архівів та інформаційних центрів у цифровому суспільстві.
4. Професійні виклики та нові компетентності фахівця галузі В13 в умовах цифрових змін.

Завдання для самостійної роботи до теми 2.1.

1. Розкрити зміст поняття «цифровізація» та охарактеризувати основні етапи її розвитку в контексті трансформації соціальних інститутів.
2. Проаналізувати загальні тенденції цифрової трансформації соціальних інститутів сучасного суспільства.
3. Охарактеризувати напрями цифрових змін у діяльності бібліотек, архівів або інформаційних центрів (на вибір).
4. Визначити перелік ключових професійних компетентностей фахівця галузі В13, актуальних в умовах цифровізації.

Практичні завдання

1. Проаналізувати цифрові сервіси конкретної бібліотеки або архівної установи та визначити їх вплив на реалізацію основних соціальних функцій установи.
2. Порівняти традиційну та цифрову моделі функціонування бібліотеки або архіву, визначивши ключові відмінності та спільні риси.
3. Запропонувати модель формування професійних компетентностей фахівця галузі В13 з урахуванням сучасних тенденцій цифрової трансформації.

Результати виконання практичного завдання, оформити у вигляді письмової

доповіді, есе або мультимедійної презентації з дотриманням академічних стандартів наукової комунікації.

Література: 10, 11, 13, 14, 15, 17, 28, 29, 42, 43, 48.

Тема 2.2. МЕДІАСЕРЕДОВИЩЕ ТА ФОРМУВАННЯ СУСПІЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ

Анотація до лекції 2.2

Лекція присвячена розгляду медіасередовища як цілісного соціально-комунікаційного простору, що формується та функціонує в умовах цифрового суспільства. У межах теми аналізуються структура та основні функції медіасередовища, особливості його еволюції під впливом цифрових технологій, а також роль медіа у формуванні суспільної свідомості та громадської думки.

Окрему увагу зосереджено на впливі цифрових медіа та соціальних мереж на практики інформаційного споживання, зокрема на алгоритмічні механізми відбору, ранжування й поширення інформації. Зміст лекції формує теоретичне підґрунтя для подальшого аналізу інформаційних ризиків, медіаграмотності та інформаційної безпеки, що розглядаються в наступних темах дисципліни.

План

1. Поняття медіасередовища: структура, функції та еволюція в умовах цифрового суспільства.
2. Медіа як чинник формування суспільної свідомості та громадської думки.
3. Цифрові медіа та соціальні мережі: алгоритмічні механізми впливу на інформаційне споживання.

Завдання для самостійної роботи до теми 2.2

1. Опрацювати наукові джерела, присвячені дослідженню медіасередовища та механізмів формування суспільної свідомості.
2. Проаналізувати вплив одного з типів медіа (традиційні медіа, соціальні мережі, цифрові платформи) на формування громадської думки.
3. Визначити роль установ галузі В13 у забезпеченні інформаційної стійкості суспільства.
4. Підготувати аналітичні висновки щодо значення медіа- та інформаційної грамотності в умовах сучасних інформаційних викликів.

Практичні завдання (на вибір здобувача освіти)

1. Підготувати доповідь, присвячену аналізу структури сучасного медіасередовища та його функцій у контексті формування суспільної свідомості.
2. Написати есе, у якому розкрити вплив цифрових медіа або соціальних мереж на трансформацію практик інформаційного споживання з урахуванням

алгоритмічних механізмів.

3. Розробити презентацію, що ілюструє еволюцію медіасередовища та зміну ролі медіа у формуванні громадської думки в умовах цифровізації.

Література: 3, 9, 11, 12, 15, 16, 20, 50.

Тема 2.3. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ, КОМУНІКАЦІЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА У ДОСЯГНЕННІ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ООН ДО 2030 РОКУ

Анотація до лекції 2.3

Лекція присвячена аналізу ролі інформаційних ресурсів, соціальних комунікацій та інформаційної політики у процесі реалізації Цілей сталого розвитку ООН до 2030 року, визначених резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 25 вересня 2015 року № 70/1. Розглядаються концептуальні засади сталого розвитку та їх інформаційний вимір, механізми формування й поширення соціально значущої інформації, а також інституційні й нормативні аспекти інформаційної політики на глобальному, національному та галузевому рівнях.

Особлива увага приділяється ролі бібліотек, архівів та інформаційних центрів у забезпеченні доступу до інформації, підтримці інклюзивних комунікацій, розвитку інформаційної культури та сприянні досягненню окремих Цілей сталого розвитку, зокрема у сфері освіти, соціальної згуртованості, інновацій та сталих інституцій.

План

1. Концепція сталого розвитку та Цілі сталого розвитку ООН: інформаційний вимір.
2. Інформаційні ресурси та комунікації як інструменти досягнення ЦСР до 2030 року.
3. Інформаційна політика у контексті сталого розвитку: глобальний, національний та галузевий рівні.
4. Роль бібліотек, архівів та інформаційних центрів у реалізації Цілей сталого розвитку.

Завдання для самостійної роботи до теми 2.3

1. Опрацювати міжнародні та національні документи, що регламентують реалізацію Цілей сталого розвитку в інформаційній сфері.
2. Проаналізувати одну з Цілей сталого розвитку з позиції ролі інформаційних ресурсів та комунікацій у її досягненні.
3. Визначити напрями участі бібліотек, архівів або інформаційних центрів у реалізації інформаційної політики сталого розвитку.
4. Підготувати аналітичні висновки щодо значення інформаційної

інфраструктури для сталого розвитку суспільства.

Практичні завдання (на вибір здобувача освіти)

1. Підготувати доповідь, присвячену аналізу ролі інформаційних ресурсів і комунікацій у досягненні однієї або кількох Цілей сталого розвитку ООН.
2. Написати есе, у якому розкрити значення інформаційної політики для забезпечення сталого розвитку на національному або галузевому рівні.
3. Розробити презентацію, що демонструє внесок бібліотек, архівів або інформаційних центрів у реалізацію Цілей сталого розвитку до 2030 року.

Література: 1, 6, 17, 19, 20, 47.

Тема 2.4. ІНФОРМАЦІЙНІ РИЗИКИ, ДЕЗІНФОРМАЦІЯ ТА СТІЙКІСТЬ СУСПІЛЬСТВА

Анотація до лекції 2.4

Лекція присвячена аналізу інформаційних ризиків і дезінформації як системних викликів сучасного інформаційного суспільства. Розглядаються основні типи інформаційних загроз, механізми поширення дезінформації та маніпулятивного контенту, а також їх вплив на суспільну свідомість, соціальну стабільність і функціонування демократичних інституцій.

Особлива увага приділяється поняттю інформаційної стійкості суспільства, ролі інформаційних інституцій у протидії дезінформації, розвитку критичного мислення та формуванні довіри до інформації. Лекція формує теоретичні засади для подальшого опрацювання питань інформаційної безпеки, медіаграмотності та професійної відповідальності фахівців галузі ВІЗ.

План

1. Інформаційні ризики сучасного суспільства: поняття, класифікація, джерела.
2. Дезінформація як соціально-комунікаційне явище: форми, механізми поширення, наслідки.
3. Поняття інформаційної стійкості суспільства та її складові.
4. Роль бібліотек, архівів та інформаційних центрів у протидії дезінформації та зміцненні інформаційної стійкості.

Завдання для самостійної роботи до теми 2.4

1. Опрацювати наукові джерела, присвячені проблематиці інформаційних ризиків і дезінформації.
2. Проаналізувати приклади дезінформаційних кампаній або інформаційних впливів у сучасному медіасередовищі.
3. Визначити роль інформаційних інституцій у забезпеченні інформаційної стійкості суспільства.
4. Підготувати аналітичні висновки щодо значення критичного мислення та інформаційної культури у протидії інформаційним загрозам.

Практичні завдання (на вибір здобувача освіти)

1. Підготувати доповідь, присвячену аналізу інформаційних ризиків і дезінформації як загроз інформаційній стійкості суспільства, з акцентом на роль інформаційних, бібліотечних або архівних інституцій у їх мінімізації.
2. Написати есе, у якому розкрити значення критичного мислення та інформаційної культури як інструментів підвищення стійкості суспільства до дезінформаційних впливів.
3. Розробити мультимедійну презентацію, що ілюструє механізми поширення дезінформації та напрями професійної діяльності фахівця галузі В13 у сфері протидії інформаційним ризикам.

Література: 12, 15, 16, 20, 21-24, 27, 30, 31, 37, 38, 41, 46, 50

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

Модульний контроль № 2 передбачений у вигляді обов'язкової письмової роботи і складається з 4 питань, які відповідають темам модулю. Питання для розкриття здобувач може обрати сам з переліку питань до самостійної роботи (практичні завдання).

При написанні модульної контрольної здобувач має користуватися усіма можливими каналами пошуку інформації та інформаційними матеріалами, що також буде характеризувати рівень сформованості його інформаційної культури та культури академічної доброчесності.

Критеріями оцінки модульної контрольної роботи є: повнота, правильність та обґрунтованість подачі матеріалу, коректна робота з джерелом (джерелами), чітке розуміння понять, вміння робити власні висновки та узагальнення.

МОДУЛЬ 3. ІНФОРМАЦІЯ, ЗНАННЯ І НАУКОВЕ МИСЛЕННЯ ДОСЛІДНИКА

Тема 3.1. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ І ЕТИКА НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СФЕРІ

Анотація до лекції 3.1.

Лекція присвячена розгляду академічної доброчесності та етики наукової діяльності як фундаментальних засад дослідницької роботи в інформаційній, бібліотечній та архівній сфері. Аналізуються основні принципи академічної доброчесності, нормативно-правові та інституційні механізми її забезпечення, а також етичні виклики, що виникають у процесі створення, використання та поширення наукової інформації.

Особливу увагу приділено питанням відповідальності дослідника, дотриманню авторського права, запобіганню академічним порушенням, а також

ролі фахівців галузі В13 у формуванні культури академічної доброчесності та етичних стандартів у науковому й освітньому середовищі.

План

1. Академічна доброчесність як основа наукової діяльності: принципи, норми, нормативно-правове забезпечення.
2. Етичні засади наукових досліджень в інформаційній сфері: відповідальність дослідника, авторське право, запобігання академічним порушенням.
3. Академічна доброчесність та використання ШІ.

Завдання для самостійної роботи до теми 3.1.

1. Опрацювати міжнародні та національні документи з питань академічної доброчесності та етики наукової діяльності.
2. Проаналізувати типові порушення академічної доброчесності у наукових дослідженнях інформаційної сфери та запропонувати шляхи їх запобігання.
3. Підготувати аналітичні висновки щодо ролі академічної доброчесності у забезпеченні якості наукових досліджень і довіри до наукових результатів.

Практичні завдання (на вибір здобувача освіти)

1. Підготувати доповідь, у якій розкрито принципи академічної доброчесності та етичні засади наукової діяльності, наведено приклади порушень та шляхи їх запобігання у сфері інформаційної, бібліотечної або архівної справи.
2. Написати есе, присвячене ролі академічної доброчесності у забезпеченні якості наукових досліджень і довіри до наукових результатів, із прикладами з практики сучасних інформаційних досліджень.
3. Розробити мультимедійну презентацію, що ілюструє принципи академічної доброчесності та етичні стандарти у наукових дослідженнях, з прикладами конкретних механізмів запобігання академічним порушенням.

Література: 3, 26, 32, 44, 45.

Інтернет-ресурси: 6, 13, 18

Тема 3.2. КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ ЯК ОСНОВА АНАЛІЗУ ІНФОРМАЦІЇ ТА НАУКОВОЇ АРГУМЕНТАЦІЇ

Анотація до лекції 3.2

Лекція присвячена розгляду критичного мислення як ключової методологічної основи аналізу інформації та побудови наукової аргументації у сфері інформаційної, бібліотечної та архівної справи. У межах теми аналізуються сутність і структурні компоненти критичного мислення, його роль у процесах оцінювання достовірності інформації, формування наукових висновків і прийняття обґрунтованих дослідницьких рішень.

Особливу увагу зосереджено на застосуванні критичного мислення в наукових дослідженнях, роботі з різними типами інформаційних джерел, аналізі аргументів і контраргументів, а також у формуванні академічно коректної та логічно послідовної наукової позиції.

План

1. Критичне мислення в науковому пізнанні: поняття, структура та основні когнітивні навички.
2. Аналіз і оцінювання інформації: достовірність джерел, логіка аргументації, виявлення когнітивних упереджень.
3. Критичне мислення як інструмент наукової аргументації у дослідженнях інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

Завдання для самостійної роботи до теми 3.2.

1. Опрацювати наукові джерела, присвячені теорії та методам розвитку критичного мислення.
2. Проаналізувати приклади наукових текстів з позиції логічності аргументації та якості використання джерел.
3. Визначити роль критичного мислення у забезпеченні академічної доброчесності та якості наукових досліджень.
4. Підготувати аналітичні висновки (доповідь чи есе) щодо значення критичного мислення для професійної діяльності фахівця галузі В13.

Література: 16, 21, 27, 30, 31, 37.

Інтернет-ресурси: 1, 3, 8, 10, 12, 16

Тема 3.3. ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У ДОСЛІДЖЕННІ ТА ІНТЕРПРЕТАЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ІНФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ: МОЖЛИВОСТІ Й ОБМЕЖЕННЯ

Анотація до лекції 3.3 (частина 1)

У першій частині лекції розглядається штучний інтелект як інструмент аналізу та інтерпретації соціально-інформаційних процесів. Аналізуються напрями застосування технологій штучного інтелекту у наукових дослідженнях інформаційної сфери, зокрема великі мовні моделі (LLM) як інструмент оброблення великих масивів текстової інформації; тематичного моделювання, узагальнення, класифікації та підтримка дослідницьких гіпотез і наукової аргументації. Розглядаються можливості використання чат-ботів та генеративних моделей для аналізу дискурсу, медіаконтенту, соціальних комунікацій; роль у підтримці аналітичних і інтерпретаційних рішень дослідника. Аналізуються напрями застосування технологій штучного інтелекту у наукових дослідженнях інформаційної сфери, зокрема у вивченні інформаційних потоків, медіакommunікацій, соціальних мереж і цифрової поведінки користувачів.

План

1. Штучний інтелект у сучасних соціально-інформаційних дослідженнях: основні напрями застосування та наукові контексти.
2. Великі мовні моделі (LLM) як інструмент аналізу текстових даних.
3. Чат-боти та генеративні моделі у дослідницькому процесі.
4. ШІ як інструмент інтерпретації соціально-інформаційних процесів.

Анотація до лекції 3.3 (частина 2)

Друга частина лекції присвячена критичному осмисленню обмежень і ризиків використання штучного інтелекту в дослідженні соціально-інформаційних процесів. Розглядаються методологічні, етичні та правові аспекти застосування ШІ, питання упередженості алгоритмів, інтерпретативної обмеженості результатів, а також відповідальності дослідника за використання автоматизованих інструментів. Особлива увага приділяється дотриманню принципів академічної доброчесності та ролі критичного мислення у роботі з результатами, отриманими за допомогою ШІ.

План

1. Методологічні обмеження використання ШІ у соціально-інформаційних дослідженнях.
2. Упередженість алгоритмів та обмеження великих мовних моделей.
3. Етичні та правові аспекти застосування ШІ у науковій діяльності:
4. Роль дослідника в інтерпретації та валідації результатів.

Завдання для самостійної роботи до теми 3.3.

Опрацювати наукові публікації, присвячені застосуванню штучного інтелекту в соціальних та інформаційних дослідженнях.

Проаналізувати приклади використання ШІ у дослідженні соціально-інформаційних процесів з позиції наукової коректності та інтерпретативної надійності результатів.

Визначити потенційні ризики використання ШІ у науковій діяльності та запропонувати шляхи їх мінімізації.

Підготувати аналітичні висновки щодо ролі дослідника у забезпеченні відповідального застосування технологій штучного інтелекту.

Практичні завдання (форма – на вибір здобувача освіти)

1. Підготувати доповідь, присвячену аналізу можливостей і обмежень використання штучного інтелекту в дослідженні соціально-інформаційних процесів у галузі В13.

2. Написати есе, у якому критично осмислити роль штучного інтелекту у сучасних наукових дослідженнях, з акцентом на питання інтерпретації результатів і академічної відповідальності дослідника.

3. Розробити презентацію, що демонструє напрями застосування ШІ в аналізі соціально-інформаційних процесів та етичні обмеження його використання у науковій діяльності.

Література: 30, 39.

Інтернет-ресурси: 4, 14, 16.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 3

Модульний контроль № 3 передбачений у вигляді обов'язкової письмової роботи і складається з 4 питань, які відповідають темам модулю. Питання для розкриття здобувач може обрати сам з переліку питань до самостійної роботи

(практичні завдання).

При написанні модульної контрольної здобувач має користуватися усіма можливими каналами пошуку інформації та інформаційними матеріалами, що також буде характеризувати рівень сформованості його інформаційної культури та культури академічної доброчесності.

Критеріями оцінки модульної контрольної роботи є: повнота, правильність та обґрунтованість подачі матеріалу, коректна робота з джерелом (джерелами), чітке розуміння понять, вміння робити власні висновки та узагальнення.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

(за формами контролю)

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)		
			1 модуль	2 модуль	3 модуль
1	Відвідування лекцій та участь в аудиторній роботі (участь у дискусії, обговоренні теми лекції, самостійна робота)	3	3x4=12	3x4=12	3x4=12
3	Модульна контрольна робота	15	15x1=15	15x1=15	15x1=15
4	Усього за модуль		27	27	27
5	Екзамен			19	
6	Разом з дисципліни		27+27+27+19 = 100 балів		

ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Визначення поняття «інформація» та її ролі в суспільстві.
2. Предмет, мета та завдання курсу «Інформація і суспільство».
3. Практичне значення дисципліни «Інформація і суспільство» для спеціальності В 13 «Бібліотечна, інформаційна та архівна справа».
4. Основні підходи та інтерпретації поняття інформації в сучасному науковому дискурсі
5. Інформація, дані та знання: співвідношення понять і їх роль у науковому пізнанні.
6. Інформація як соціокультурний ресурс: функції, цінність і вплив на розвиток суспільства.
7. Основні теорії інформаційного та мережевого суспільства.
8. Концепція мережевого суспільства та трансформація соціальних і комунікаційних процесів.
9. Значення теорій інформаційного та мережевого суспільства для розвитку інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

10. Інформаційні процеси та соціальні комунікації як об'єкт наукового пізнання.
11. Міждисциплінарні підходи до дослідження інформаційних процесів і комунікацій.
12. Значення міждисциплінарних досліджень інформаційних процесів і комунікацій для розвитку інформаційної, бібліотечної та архівної справи.
13. Поняття цифровізації: сутність, етапи та основні напрями розвитку.
14. Цифрова трансформація соціальних інститутів: загальні тенденції та закономірності.
15. Трансформація бібліотек, архівів та інформаційних центрів у цифровому суспільстві.
16. Професійні виклики та нові компетентності фахівця галузі ВІЗ в умовах цифрових змін.
17. Поняття медіасередовища: структура, функції та еволюція в умовах цифрового суспільства.
18. Медіа як чинник формування суспільної свідомості та громадської думки.
19. Цифрові медіа та соціальні мережі: алгоритмічні механізми впливу на інформаційне споживання.
20. Концепція сталого розвитку та Цілі сталого розвитку ООН: інформаційний вимір.
21. Інформаційні ресурси та комунікації як інструменти досягнення ЦСР до 2030 року.
22. Інформаційна політика у контексті сталого розвитку: глобальний, національний та галузевий рівні.
23. Роль бібліотек, архівів та інформаційних центрів у реалізації Цілей сталого розвитку.
24. Інформаційні ризики сучасного суспільства: поняття, класифікація, джерела.
25. Дезінформація як соціально-комунікаційне явище: форми, механізми поширення, наслідки.
26. Поняття інформаційної стійкості суспільства та її складові.
27. Роль бібліотек, архівів та інформаційних центрів у протидії дезінформації та зміцненні інформаційної стійкості.
28. Академічна доброчесність як основа наукової діяльності: принципи, норми, нормативно-правове забезпечення.
29. Етичні засади наукових досліджень в інформаційній сфері: відповідальність дослідника, авторське право, запобігання академічним порушенням.
30. Академічна доброчесність та використання ШІ.
31. Критичне мислення в науковому пізнанні: поняття, структура та основні когнітивні навички.
32. Аналіз і оцінювання інформації: достовірність джерел, логіка аргументації, виявлення когнітивних упереджень.
33. Критичне мислення як інструмент наукової аргументації у дослідженнях інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

34. Штучний інтелект у сучасних соціально-інформаційних дослідженнях: основні напрями застосування та наукові контексти.
35. Великі мовні моделі (LLM) як інструмент аналізу текстових даних.
36. Чат-боти та генеративні моделі у дослідницькому процесі.
37. ШІ як інструмент інтерпретації соціально-інформаційних процесів.
38. Методологічні обмеження використання ШІ у соціально-інформаційних дослідженнях.
39. Упередженість алгоритмів та обмеження великих мовних моделей.
40. Етичні та правові аспекти застосування ШІ у науковій діяльності.
41. Роль дослідника в інтерпретації та валідації результатів.
42. Критичне мислення як умова відповідального використання ШІ.

ВИМОГИ ДО ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИНИ:

Результати виконання практичних завдань подаються у формі доповіді, есе або мультимедійної презентації з дотриманням академічних стандартів письмової та усної наукової комунікації.

Доповідь, есе - обсяг 3 повні сторінки тексту (з вихідними даними і бібліографією) + ілюстрації (якщо це передбачено завданням). Шрифт – Times New Roman 14, міжрядковий інтервал – 1,5. Поля: всі – 2 см. Абзац – 1,25.

Структура вихідних даних: прізвище, ім'я / Курс, група / Назва дисципліни / дата виконання письмової роботи.

Тема дослідження – великими літерами по центру сторінки.

Структура роботи: Актуальність теми дослідження / Аналіз досліджень і публікацій / Мета дослідження / Виклад основного матеріалу / Наукова новизна / Висновки.

Список використаних джерел укладається за алфавітом та оформлюється згідно з вимогами Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015.

Вимоги до змісту:

- чітке формулювання теми та мети доповіді;
- логічно структурований виклад матеріалу (вступ, основна частина, висновки);
- використання наукових джерел (не менше 5–7 позицій);
- наявність аналітичних узагальнень та авторських висновків;
- коректне цитування та дотримання принципів академічної доброчесності.

Для презентацій. Загальний обсяг презентації 9–12 слайдів (якщо інше не вказано до завдання)

Перший слайд має містити такі інформацію: прізвище, ім'я / Курс, група / Назва дисципліни / дата виконання письмової роботи / Тема дослідження.

Останній слайд – список використаних джерел укладається за алфавітом та оформлюється згідно з вимогами Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015.

Інші слайди мають розкривати тему дослідження.

Вимоги до змісту та оформлення:

- відповідність змісту презентації темі та меті практичного завдання;

- структурованість матеріалу (вступ, основні положення, висновки);
- лаконічність тексту, візуальна наочність, використання схем, таблиць, інфографіки;
- наявність посилань на використані джерела;
- дотримання принципів академічної доброчесності та авторського права.

Загальні вимоги

- усі роботи виконуються українською мовою з використанням наукової термінології;
- обов'язкове дотримання норм академічної доброчесності;
- коректне оформлення бібліографічних посилань відповідно до чинних

Критерії оцінювання модульного контролю:

- повнота, правильність та обґрунтованість подачі матеріалу – 5 балів
- коректна робота з джерелом (джерелами) – 3 бала
- чітке розуміння понять – 2 бала
- вміння робити власні висновки та узагальнення – 5 балів

Критерії оцінювання аудиторної та самостійної роботи:

- чітке формулювання теми та мети виконуваної роботи – 0,5 бала
- логічно структурований виклад матеріалу – 0,5 бала
- використання наукових джерел (не менше 5–7 позицій) – 0,5 бала
- наявність аналітичних узагальнень та авторських висновків – 1 бал
- коректне цитування та дотримання принципів академічної доброчесності – 0,5 бала

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧА

Відповідь здобувача оцінюється на:

□ **Оцінку А (90-100)** – якщо повно та глибоко, розгорнуто, правильно та обґрунтовано викладено матеріал:

- здобувач виявляє глибокі знання усієї програми навчальної дисципліни;
- відображає чітко знання понять і термінів, правильно формулює відповідь, робить власні висновки та узагальнення;
- застосовує теоретичні знання на практиці, робить власні висновки та узагальнення;
- володіє навичками пошуку електронних ресурсів за темою дисертаційного дослідження;
- розуміє можливості сучасних інформаційних технологій та володіє цими навичками на рівні, необхідному для вирішення практичних завдань, що постають при виконанні професійних обов'язків.

□ **Оцінку В (82-89)** – якщо правильно та обґрунтовано викладено матеріал:

- здобувач виявляє знання усієї програми навчальної дисципліни;
- відображає чітко знання понять і термінів, правильно формулює відповідь, робить певні узагальнення;

- відповідь не містить усіх необхідних відомостей про предмет запитання;
- наявні незначні неточності у виконанні практичних завдань.

□ **Оцінку С (74-81)** – якщо правильно викладено матеріал:

- відображає знання понять і термінів, логічно формулює відповідь, але наявні незначні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, нечіткі їхні характеристики;
- наявні неточності у виконанні практичних завдань.

□ **Оцінку D (64-73)** – якщо відповідь здобувача є поверхневою, недостатньо аргументованою:

- є неповною, не містить усіх необхідних відомостей про предмет запитання;
- є не зовсім правильною: наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, нечіткі їх характеристики;
- свідчить про наявність прогалин у знаннях, зокрема не засвідчує повною мірою знання основних понять, концепцій, категорій;
- не містить посилань на літературу;
- викладена з порушенням логіки подання матеріалу.
- Містить багато граматичних, грубих стилістичних помилок і виправлень;

□ **Оцінку E (60-63)** – якщо відповідь здобувача є поверхневою:

- свідчить про наявність прогалин у знаннях, зокрема не засвідчує повною мірою знання основних понять, концепцій, категорій;
- викладена з порушенням логіки подання матеріалу.

□ **Оцінку FX (35-59)** – якщо здобувач не відповів на поставлене питання або відповідь є неправильною:

- не розкриває сутності питання, або ж допущено грубі змістовні помилки, які свідчать про відсутність відповідних знань у здобувача чи їх безсистемність та поверховість;
- не знає основних положень навчальної дисципліни та принципів аналізу ситуацій; не вміє сформулювати власну думку та викласти її.

□ **Оцінку F (1-34)** – якщо здобувач не відвідував заняття, не відпрацював їх, не проявляв бажання пізнавати навчальну дисципліну.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка а ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену/заліку, курсового проекту (роботи), практики
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Добре
74–81	C	

64–73	D	Задовільно
60–63	E	
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література:

- 1__ Гранчак Т. Ю. Бібліотека в інформаційному супроводі процесів державотворення: теоретико-методологічні засади. Київ : НБУВ, 2024. 380 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0002145>
- 2__ Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Філософія інформаційного суспільства : монографія. Харків : Право, 2021. 320 с. URL: <https://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/19088>
- 3__ Інформаційна культура : навч. посіб. / за заг. ред. проф. Ю. І. Палехи. Київ : Ліра-К, 2020. 382 с. URL: https://www.researchgate.net/publication/351374342_INFORMACIJNA_KULTURA
- 4__ Матвієнко О. В., Цивін М. М. Інформаційний менеджмент: бібліотечно-інформаційний аспект : підручник. Київ : Ліра-К, 2022. 324 с.

Допоміжна література:

- 5__ Арістова І. В. Державна інформаційна політика: організаційно-правові аспекти формування та реалізації. *Право та державне управління*. 2024. № 1. С. 112–120. DOI: <https://doi.org/10.32782/pdu.2024.1.16>. URL: http://pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/1_2024/18.pdf
- 6__ Базилюк А. В., Тепла О. В. Роль інформаційно-комунікаційних технологій у забезпеченні сталого розвитку суспільства. *Економіка та управління на транспорті*. 2022. Вип. 14. С. 15–23. DOI: <https://doi.org/10.31106/2407-7531.2022.14.2>
- 7__ Бачинська Н. А. Стратегії розвитку бібліотек в умовах мережевого суспільства: світовий досвід та українські реалії. *Вісник КНУКіМ. Серія: Соціальні комунікації*. 2022. Вип. 1. С. 45–56. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-7573.1.2022.258784>.
- 8__ Горбань О. В. Інформація як соціокультурний феномен у контексті глобалізаційних процесів. *Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Філософія, культурологія, соціологія*. 2021. Вип. 21. С. 34–42. DOI: <https://doi.org/10.34079/2226-2830-2021-11-21-34-42>. URL: <http://visnyk-phil.mdu.in.ua/index.php/v-phil/article/view/319>
- 9__ Горбань О. В. Роль медіасередовища у формуванні світоглядних орієнтирів сучасної молоді. *Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Філософія, культурологія, соціологія*. 2022. Вип. 23. С. 12–19. DOI: <https://doi.org/10.34079/2226-2830-2022-12-23-12-19>. URL: <http://visnyk-phil.mdu.in.ua/index.php/v-phil/article/view/421>
- 10__ Грицяк Н. В., Соловйов С. Г. Цифровізація державного управління як чинник трансформації політичних інститутів. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2023. № 2 (37). С. 14–21. DOI: <https://doi.org/10.32782/2310-9653/2023.2.2>
- 11__ Дзьобань О. П., Соловйов О. В. Соціальні інститути в умовах цифровізації: аксіологічний вимір. *Інформація і право*. 2022. № 3 (42). С. 9–18. DOI: [https://doi.org/10.37750/2616-6798.2022.3\(42\).270275](https://doi.org/10.37750/2616-6798.2022.3(42).270275). URL: <http://infopravo.kyiv.ua/article/view/270275>
- 12__ Дзьобань О. П., Чекмишев О. В. Маніпулятивний потенціал сучасного медіасередовища: соціально-філософський аналіз. *Інформація і право*. 2023. № 2 (45). С. 15–26. DOI: [https://doi.org/10.37750/2616-6798.2023.2\(45\).282541](https://doi.org/10.37750/2616-6798.2023.2(45).282541). URL: <http://infopravo.kyiv.ua/article/view/282541>
- 13__ Захарова І. В. Комунікаційні стратегії архівних установ у цифровому середовищі мережевого суспільства. *Архіви України*. 2023. № 3. С. 12–28. DOI: <https://doi.org/10.47315/archives2023.3.012>.
- 14__ Зражевська Н. І. Соціальні комунікації як міждисциплінарна галузь знань. Учені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика і соціальні

- комунікації. 2023. Т. 34 (73). № 2. С. 156–161. DOI: <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2023.2.1/26>
- 15 Зражевська Н. І. Цифрове медіасередовище як простір трансформації суспільної свідомості. Соціальні комунікації: теорія і практика. 2024. Т. 16. С. 45–53. DOI: <https://doi.org/10.23856/1605>
- 16 Інформаційна стійкість у добу ШІ: нова роль медіаграмотності *Українська Медіа Ліга* <https://medialeague.com.ua/informacijna-stijkist-shi-mediagramotnist/>
- 17 Кіндзерський Ю. В. Цифрова трансформація як чинник сталого розвитку та виклики для державної політики. Економіка України. 2023. № 5. С. 24–41. DOI: <https://doi.org/10.15407/economyukr.2023.05.024>
- 18 Кириченко М. О. Цифрова культура як результат розвитку культури інформаційного суспільства // Гілея : наук. вісник. 2017. Вип. 124. С. 179–182. URL: <http://surl.li/eepefe>
- 19 Кулицька М. І. Соціальні комунікації: міждисциплінарний вимір. Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації. 2021. № 3 (47). С. 4–10. URL: <http://www.social-communications.com.ua/archive/2021/3/3.pdf>
- 20 Культура віртуального спілкування : метод. поради / Упр. культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін. ; ХОУНБ ім. М. Островського. Хмельницький, 2014. 28 с. URL: <http://www.ounb.km.ua/vidanya/2014/kvs.pdf>
- 21 Линьов О. В. Інформаційна політика України в контексті глобальних стратегій сталого розвитку. *Публічне адміністрування: теорія та практика*. 2024. Вип. 1 (31). URL: <http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2024-01/5.pdf>
- 22 Лигачова Н. Інформаційна стійкість суспільства: чи потрібне «міністерство правди»? Детектор медіа 28 Квітня 2025 - <https://detector.media/community/article/240366/2025-04-28-informatsiyna-stiykist-suspilstva-chy-potribne-ministerstvo-pravdy/>
- 23 Медіаграмотність для бібліотекарів: практичний посібник. Навчальне видання. / Ю. М. Зоря, Н. М. Степанова, В. І. Потапова / За редакцією О. В. Волошенюк, Р. І. Євтушенко. Київ: Ака демія української преси, Центр вільної преси, 2021. 75 с. URL: https://www.aup.com.ua/wp-content/uploads/2021/04/Biblio_2021.pdf
- 24 Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід : навч.-метод. посіб. / за ред. : Л. А. Найдюнової, О. Т. Барішпольця ; НАПН України, Ін-т соц. та політ. психології. Київ : Міленіум, 2010. 440 с. URL: <http://mediaosvita.org.ua/book/mediakultura-osobystosti-sotsialn/>
- 25 Медіаосвіта та медіаграмотність : підручник / ред.-упоряд. : В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк. Київ : Центр вільної преси, 2013. 352 с. URL: https://www.researchgate.net/publication/278537628_Mediaosvita_ta_mediagramotnist_pid_rucnik
- 26 Медіаосвіта та медіаграмотність: короткий огляд / уклад. : В. Іванов, О. Волошенюк, Л. Кульчинська. Київ : АУП, ЦВП, 2011. 58 с. URL: <https://www.irf.ua/files/ukr/programs/media/aup-media.pdf>
- 27 Мельник О. Л. Інформаційне суспільство та суспільство знань – становлення та розвиток понять *Вісник НТУУ «КПІ». Філософія. Психологія. Педагогіка* : зб. наук. праць. 2007. № 2 (20). Ч. 2. С. 57–60. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/8628>
- 28 Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. https://msu.edu.ua/library/wp-content/uploads/2019/11/methods_2019-final.pdf
- 29 Не потони в інформаційному дощі : навчання медіаграмотності громадян : посіб. для тренерів / Акад. укр. преси, StopFake, IREX. 2016. URL: https://www.aup.com.ua/uploads/Short_version_CMLP_manual_ua.pdf

- 30 Новальська Т. В., Каспрук В. В. Бібліотечне обслуговування в умовах цифровізації: соціокультурний вимір. *Культура і сучасність*. 2023. № 2. С. 88–94. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/search/article?articleId=3621405>
- 31 Новікова О. В., Панькова О. В., Касперович О. Ю. Цифровізація соціальної сфери: виклики та можливості для сталого розвитку. *Економіка України*. 2025. № 1. С. 44–62. DOI: <https://doi.org/10.15407/economyukr.2025.01.044>
- 32 Петрів О. Дезінформація та штучний інтелект: (не)видима загроза сучасності *Центр демократії та верховенства права* 23.08.2023 <https://cedem.org.ua/analytics/dezinformatsiya-shtuchnyi-intelekt/>
- 33 Пометун О. Як розвивати критичне мислення в учнів (з прикладом уроку). НУШ – нова українська школа для всіх. URL: <https://nus.org.ua/articles/krytychne-myslennya-2/>
- 34 Профіль компетентностей бібліотекарів з академічної доброчесності : рекомендації / О. Бруй, Л. Савенкова, С. Чуканова ; УБА, НТБ ім. Г. І. Денисенка, НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», НБ НПУ ім. М. П. Драгоманова, НБ НУ «Києво-Могилян. акад.». Київ : УБА, 2019. 16 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/27045?mode=full>
- 35 Процес якісної інформаційної підтримки освіти та досліджень у бібліотеці університету : реком. для впровадж. моделі / розроб. : О. Бруй, Є. Кулик, О. Сербін ; за заг. ред. Я. Сошинської ; ВГО УБА ; НТБ КПІ ім. І. Сікорського ; НБ ім. М. Максимовича КНУ ім. Т. Шевченка. Київ : УБА, 2020. 25 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/33221>
- 36 Прудникова О. В. Інформаційна культура і формування «людини інформаційної» *Вісник Нац. ун-т «Юридична акад. України ім. Ярослава Мудрого»*. 2016. № 2. С. 154–165. (Сер. : Політологія). URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnuuaup_2016_2_14
- 37 Пушкар О. А. Поняття інформаційного суспільства та інформаційного простору як об'єктів державної інформаційної політики. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 2. С. 199–204. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.2.199>.
- 38 Селіверстова К. Т. Електронні архіви в системі мережевих комунікацій: виклики та перспективи. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2024. № 1. С. 102–110. DOI: <https://doi.org/10.32461/2409-9805.1.2024.298741>.
- 39 Слінько Т.М. Роль і місце інформації в інформаційному суспільстві: окремі аспекти *Zagadnienia prawa konstytucyjnego: Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Krzysztofowi Skotnickiemu w siedemdziesiątą rocznicę urodzin. Tom 2 / red. A. Domańska. Łódź : Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2023. S. 549–557. DOI: <https://doi.org/10.18778/8331-405-1.46>. URL: <https://www.press.uni.lodz.pl/index.php/wul/en/catalog/download/907/4382/2400?inline=1>*
- 40 Соляник А. С. Бібліотека як суб'єкт соціальних комунікацій у мережевому суспільстві. *Вісник Харківської державної академії культури*. 2022. Вип. 61. С. 24–35. URL: <http://v-hdak.in.ua/article/view/256784>
- 41 Химиця, Н. О., & Морушко, О. О. (2025). Роль бібліотек, архівів та інформаційних центрів у формуванні критичного мислення і громадянських цінностей у цифровому суспільстві: світові, європейські та українські стратегії. *Вісник Харківської державної академії культури*, (67), 24–31. <https://doi.org/10.31516/2410-5333.067.02>
- 42 Хіміч Я.О. Актуалізація питання формування інформаційної культури у воєнний період *Сучасний культурно-мистецький простір: креативні та інформаційно-комунікативні трансформації : матер. Всеукр. наук.-практ. конф., 21–22 червня 2022 р. М-во культ. та інформ. політики України; Нац. акад. кер. кадрів культ. і мистец. Київ : НАКККіМ, 2022. С. 186-187. URL: https://nakkkim.edu.ua/images/Instytuty/Akademiia/Vydannia/konferentsii/Konferensiya_Suchasnyi_kulturno-mystetskiy_prostir_2022.pdf*
- 43 Хіміч Я. О. Використання штучного інтелекту у підготовці фахівців бібліотечно-інформаційної справи *XII Міжнародна науково-практична конференція «Сучасна бібліотечно-інформаційна безперервна освіта: майбутнє твориться*

- сьогодні» : зб. матеріалів / ВГО Укр. бібл. асоц. ; редкол. : С. Барабаш, О. Бруй, О. Григоревська, В. Загуменна, О. Сербін, Я. Сошинська, Я. Хіміч. – Електрон. вид. – Київ : УБА, 2025. С. 43-48 URL: <https://ula.org.ua/259-publikaciyi/vidannya>
- 44 Хіміч Я. О. До проблеми формування компетентностей здобувачів вищої освіти спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» *Сучасна інформаційно-бібліотечна освіта: європейські орієнтири* : зб. матер. VII Міжнар. наук.-практ. конф. Київ : УБА, 2017. С. 17–19. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/f86a7ccc-bac0-491a-b610-fe778d518505/content>
- 45 Хіміч Я. О. Інформаційна культура та медіаграмотність у забезпеченні екзистенційної стійкості в умовах повоєнного полікультурного середовища *У пошуку нових сенсів полікультурного світу. Повоєнний діалог культур* : матеріали Міжнародної наук.-практ. конф. (Київ, 16-17 травня 2024 р.) / упоряд. В. П. Дячук. Київ : НАКККіМ, 2024. С.386-388 URL: https://nakkkim.edu.ua/images/vidannya/Konferencii/Zbirnyk_tez_Diachuk.pdf
- 46 Хіміч Я. О. Інформаційна культура та цифрова компетентність бібліотечних працівників: чого, де і як навчитися? «*Бібліотека і книга в контексті часу*» *Тема року: Бібліотеки України в контексті державної гуманітарної політики*: збірник матеріалів XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції, 18–19 травня 2021 р., м. Київ / М-во культури та інформ. політики України, Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого ; уклад. Т. Богуш, О. Зозуля ; наук. ред. Н. Розколупа. — Електрон. текст. дані — Київ : Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого, 2021. С. 63–69. URL: <https://elib.nlu.org.ua/view.html?id=13541>
- 47 Хіміч Я. О. Формування інформаційної культури здобувачів вищої освіти в цифрову епоху. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2023. № 1. С. 86–95. https://elib.nakkkim.edu.ua/bitstream/handle/123456789/4790/Bibliotekoznavstvo_1_2023-86-95.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- 48 Хіміч Я. О. Формування інформаційної культури студентів та запобігання плагіату // *Сучасна інформаційно-бібліотечна освіта: стратегічні орієнтири* : зб. матер. VIII Міжнар. наук.-практ. конф. Київ : УБА, 2018. С. 45–49. URL: https://ula.org.ua/images/uba_document/publications/Zbirnyk_ULASlavske_2018-ilovepdf-compressed.pdf
- 49 Хіміч Я. О. Формування інформаційної культури та культури академічної доброчесності як цілісний процес *Академічна доброчесність: виклики сучасності*: збірник наукових есе учасників дистанційного етапу наукового стажування для освітян (Республіка Польща, Варшава, 27.06.2022 – 05.08.2022) / уклад. Ю. Главчева; Польсько-українська фундація «Інститут Міжнародної Академічної та Наукової Співпраці»; Духовна Академія Університету Кардинала Стефана Вишинського; Фундація ADD. Варшава, 2022. С. 252 – 256 URL: <https://www.iiasc.org/wp-content/uploads/2022/09/%D0%B7%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA-06.09.22-2.pdf>
- 50 Хіміч Я. О. Формування медіакомпетентності здобувачів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» в епоху нейромереж *Культура, інформація, комунікація: міждисциплінарний діалог* : матеріали Всеукр. наук. конф. з міжн. участю / М-во освіти і науки України, М-во культ. та страт. ком. України ; Нац. акад. кер. кадрів культ. і мистец. та ін. (Київ, 10 квітня 2025 р.). Київ : НАКККіМ, 2025. С.145 - 147 URL: https://nakkkim.edu.ua/images/Instytutu/nauka/vydannia/Zb_mater_konferencii_10_04_2025.pdf

- 51 Цілі сталого розвитку: Україна. Моніторинговий звіт 2024 / Міністерство економіки України. Київ, 2024. 164 с. URL: https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=sdgs_report_2024
- 52 Чукут С. А. Цифрові трансформації та соціокультурний розвиток: нові виклики для публічного управління. Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. 2023. № 2. С. 45–52. DOI: <https://doi.org/10.32782/2310-2837.2.2023.07> URL: <https://zbirnyk-nadu.kiev.ua/index.php/zbirnyk-nadu/article/view/795>
- 53 Шевченко В. Е. Візуалізація інформації в сучасних соціальних комунікаціях. Масові комунікації: технології, методи, техніки. 2024. Вип. 1. С. 15–22. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-7573.1.2024.305612>.
- 54 Шкіра Ю. Протидія дезінформації та посилення інформаційної *Вісник Львівського університету*. Серія філос.-політолог. студії. 2024. Випуск 57, с. 184–191 DOI <https://doi.org/10.30970/PPS.2024.57.24> URL: http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/57_2024/26.pdf

Інтернет-ресурси

1. Безпека в інтернеті. Матеріали та ресурси. / сайт Інститут модернізації змісту освіти. URL: <https://imzo.gov.ua/diyalnist/bezpeka-v-interneti/>
2. Бібліотеки у досягненні Цілей сталого розвитку: курс ВУМ. / сайт ВУМ online URL: <https://vumonline.ua/course/libraries-in-achieving-sustainable-development-goals/>
3. Верифікація в Інтернеті : курс ВУМ. / сайт ВУМ online URL: <https://vumonline.ua/course/verification-in-the-internet>
4. Дія. Цифрова освіта. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/>
5. Затверджені стандарти вищої освіти. /Сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osvi-ti-i-nauki-ukrayini/zatverdzheni-standarti-vishoyi-osviti>
6. Кодекс академічної доброчесності. НАКККіМ. Сайт НАКККіМ. URL: https://nakkkim.edu.ua/images/official_documents/Osv_Diyalnist/Codex_akadem_dobroche_snosti.pdf
7. Концепція розвитку цифрових компетентностей до 2025 року. Схвалено розпорядження Кабінету Міністрів України від 03.03.2021. URL: <http://surl.li/uvgg>
8. Критичне мислення: ключові характеристики та вправи для його розвитку. URL: <https://vseosvita.ua/library/kriticne-mislenna-klucovi-harakteristiki-ta-vpravi-dla-jogo-rozvitku-191829.html>
9. Медіаграмотність: практичні навички. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:CZ+MEDIA102+2018_T3/about
10. Навчальна гра «Медіазнайко». URL: <https://www.aup.com.ua/Game/>
11. Освітні програми / сайт НАКККіМ URL: <https://nakkkim.edu.ua/abituriyentam/osvitni-prohramy>
12. Освітня платформа «критичне мислення». URL: <https://www.criticalthinking.expert/>
13. Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату НАКККіМ. URL: https://nakkkim.edu.ua/images/Instytuty/Akademiia/publ_m/osv_diyalnist/pro_zapobi_gannya_plagiat.pdf
14. Технології штучного інтелекту на службі у бібліотекаря, що працює з дітьми. Увімкни бібліотеку. Проект методичної служби Херсонської обласної бібліотеки для дітей імені Дніпрової Чайки. 13.12.2024 <https://vbpi.blogspot.com/2024/12/blog-post.html>
15. Українська бібліотечна енциклопедія - URL: <https://ube.nlu.org.ua/>
16. Фільтр. Національний проєкт з медіаграмотності URL: <https://filter.mkip.gov.ua/>
17. Цифрограм. Національний тест на цифрову грамотність. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/digigram>

18. Academic IQ. Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти Academic Integrity and Quality Initiative URL: <https://academiq.org.ua/>